

Vibeke (t. h.) på vei mot Kråkvasstinn

Helge Foss

FRÅ HYTTE TIL HYTTE I DET
VILDE TROLLHEIMEN

ENE DANSK PAA TUR MED NORDMÆND

Av Vibeke

Fra «Berlingske Tidende», 20. april i år, «sakser» vi denne fornøyelige artikkelen. Den er skrevet av vår hyggelige danske fjellvenninne, Vibeke Otto.

Vinteren igennem, men især lige før paaskeferien, ligner Larsens Plads næsten et lille udsnit af Norge. Hvert aar drager flere og flere danskere med Kronprins Olav paa vinterferie, og Lillehammer og Geilo kaldes populært heroppe for «Danmarks nordligste byer». Men i aar har jeg besluttet at holde paaskeferie «paa norsk» og mellem *nordmænd*, og slaar derfor straks til, da to venner og vordende skiinstruktører fra Trondheim foreslaar en træningstur gennem Trollheimen.

Mine kvaler begynder allerede i Oslo. Alle andre kan være udstyret med de mest fantastiske dragter og oppakninger, men saa snart en stakkels dansker viser sig, maa han finde sig i let overbærende miner og udtryk som: «Skal du paa Nordpolen? Du ligner jo en Amundsen nr. 2» — eller «skal skiene ud at gaa en tur med dig?» Mest opsigt vækker imidlertid min efter egen opfatning smarte og meget praktiske bærerem til skiene. «Aa, bevare mig vel — har du *sele* paa skiene dine aa?», udbryder én med et haanligt blik til den famøse rem og et ubeskrivelig henrykt og drilagtigt smil over disse taabelige danskeres paafund. «Kan du ikke i hvert

fald ta' skiene paa skulderen og se lidt sporty ud, saa længe de er der, for det er vel for mye forlangt, at du skal se sporty ut, naar du faar dem paa bona —». Og efterhaanden som jeg samler tilsvarende blikke og bemærkninger op paa min vandring gennem «Karl Johan» til Oslo, staar det mig klart, at for at glide ind i billedet er det ikke nok at anskaffe sig en anorak med ulveskindshætte og tale norsk — men man maa nøje vogte sig for at prøve at indføre noget nyt og bedre end de gamle traditionelle metoder. Paa bane-gaarden opdager jeg, at jeg netop er saa meget mindre end de velvoksne nordmænd, at jeg kan faa hovedet i klemme mellem rygsækkene og modtage diverse øretæver af ski, der bæres sporty paa skulderen, men jeg kæmper mig sammenbidt gennem mylderet uden én eneste gang at falde for fristelsen til at tale dansk, hvilket plejer at aabne alle veje, og faar virkelig til slut et halvt klapsæde i en overfyldt gang — og toget buldrer af sted gennem natten med sine hundreder af glade feriemennesker og ladninger af ski.

I den graa morgendæmring kryber toget som en lille ubetydelig orm op over Dovrefjelllets vældige massiver, og snart efter sidder jeg sammen med mine venner i en bus, der snor sig op ad mod de snedækte tinder. Ved snegrænsen staar vi af, spænder ski og rygsæk paa — og saa begynder den egentlige paaskeferie.

Den bestaar i at gaa. Et eller andet sted paa kortet ligger en lille prik, som er turistforeningens hytte, og fra samme øjeblik, kompasset er indstillet mod denne lille prik, repræsenterer den indbegrebet af al salighed. Den betyder varme, mad, tørt tøj og en køje — den betyder kammeratsligt samvær ved en knitrende pejs — lyd mod et eventuelt uvejr — men ofte skal man ogsaa gaa en del igennem, før man naar «det forjættede land». Hvilket ikke gør charmen mindre.

De første dage gaar vi i straalende sol, føret er saa fint, at man føler det, som man danser af sted, og hvert skridt bringer én fremover i et langt glid, sneen ligger som silke og sprøjter med en fin hvislende lyd fra skiene. Hver top tegner sig skarpt mod en knaldblaa himmel, og landskabet er venligt og gæstfrit — frokosten nydes i skjortærmer under et af Trollheimens gamle knudrede fyrretræer, og der er tid og ro til at beundre Trollhettas og Snotas

pragtfulde konturer og de udgaaede fyrretræer, hvis graahvide krogede grene grangivelig ligner uhyggelige trolde og lange fingre, der griber efter én. Intet under at dette storslaaede landskab kaldes Trollheimen!

Vi kommer i god tid til hytten, og efter en overdaadig middag med hjemmebagt brød, faaresteg, tyttebær, flødeskum saa tyk som barbersæbeskum — er der endnu kræfter til maaneskinstur. Efter saadan en dag springer man næste morgen ud af køjen og føler sig stærk som en bjørn og synger og traller ved tanken om turen til næste hytte. Men i det samme smutter en kold, drilagtig fjellvind ind ad vinduet og anbringer nogle vaade fnug i nakken paa en og ler spotsk: «Vent du dig bare!»

Ved havregrøden og sursilden i spisesalen diskutertes de dystre udsigter. Der smøres «nister», som madpakkerne kaldes, fyldes termoflasker, smøres ski, pakkes rygsække, og man starter tidligt for at naa saa langt frem som muligt, før vejret bliver værre.

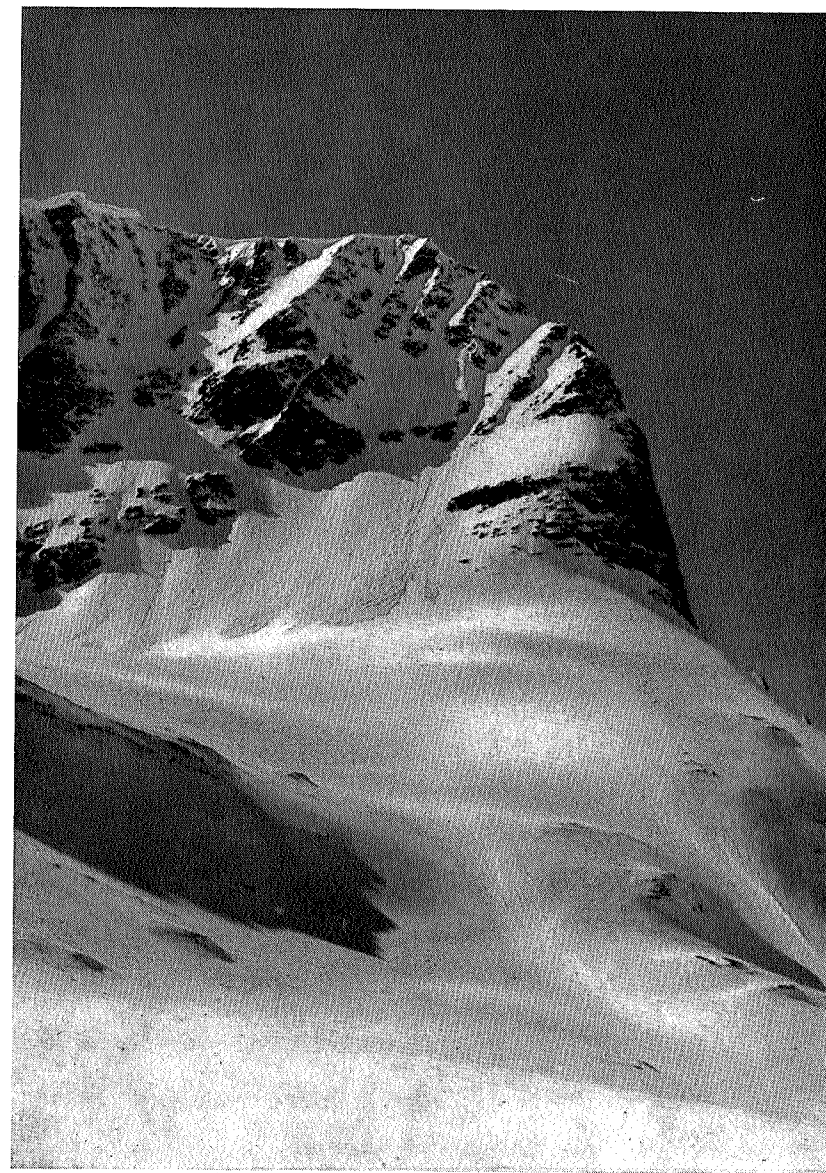
Vi har besluttet at besøge nogle venner, der bor paa en sæter nede mod Sunndalen. I Trollheimen er der ikke som mange andre steder afmærkede ruter, men de mest befærdede steder er gennemgaaet af turistforeningens bedste fjellfolk, og vi faar afmærket paa kortet, hvor der er fare for sneras og hvor det er bedst at begynde opstigningen.

I begyndelsen gaar det strygende, det er ganske stille og mildt i dalen, og pigen foran mig glider af sted i et dejligt flydende løb — over smalle snebroer, hvor elven paa begge sider klukker nede i dybe huller, ned ad smaa bakker, op ad den næste, gennem birkekrat, hvor man maa reagere som et lyn, alt i samme tempo og rytme — det er herligt, og jeg føler mig som en stor skiløber og en stolt repræsentant for det flade Danmark.

Vi gaar opad. Og opad. Og opad. Én time, to timer, tre timer. Stadig stejlt opad. Hver gang man med optimisme strider sig mod en kam, der tilsyneladende er den sidste, viser der sig bag den en endnu højere. Vinden tager til i styrke, vi er forlængst oppe over skovgrænsen og ser bare graahvid himmel, graahvid sne. Af og til er skisporet, vi skal følge, væk, men vi finder det igen. Og det gaar stadig opad. Rygsækken bliver paa mystisk vis tungere

og tungere, vablen paa venstre taa vokser, iskold slud pisker i ansigtet, der brænder som ild efter solen i gaar, solbrillerne, der ogsaa er nødvendige, det intense hvide idag, sner til — man aner intet om terrænet, man gaar i. Men det lader til, at nordmænd er lavet af noget sejt materiale, som er i stand til at fare af sted, længe efter at en stakkels dansker er kommet til det punkt, hvor det er en overvindelse at sætte den ene fod foran den anden. Da en af de andre meddeler at hun er «sliten», føler jeg mig omgaaende flere kilo lettere. Det maa have været mindreværdskomplekserne, der vejede saa tungt i rygsækken. Men næppe føler jeg mig ovenpaa igen, før jeg drejer ind i et pas, hvor et pludseligt vindstød kommer brusende med en saadan kraft, at det vælter mig om saa let, som man puster et fnug væk, og ski og stave og ben og arme ligger i ét rod i sneen. Derefter kommer en tid, hvor vi kryber frem mod vinden, der brøler, som jeg troede kun Hollywoods filmsatelier kunde faa den til. Men vi ser absolut ikke ud som filmstjerner! Næsen løber, øjnene løber, sveden løber, haar og ulveskind fryser sammen i det snepanser, som snart dækker hele personen, tøjet er gennemvaadt udefra af sne, indefra af sved. Vi lægger os aldeles fladt paa maven og stikker hovederne sammen i et krigsraad over kort og kompas, da vi nu skal uden for den almindelige rute, men maa skrike til hinanden for overhovedet at opfatte noget.

— Det gaar videre ned i dalen paa den anden side i susende fart, der føles vidunderlig efter de mange timers opstigning. Af og til raadfører vi os med kompasset — man har en følelse af at være de eneste mennesker i verden. En vidunderlig, kriblende følelse af at maatte stole paa sig selv og kunne faa lov at prøve kræfterne — der er ingen sporvogn om næste hjørne! Men jeg føler ikke naturen som en fjende, der skal besejres, jeg føler mig ét med den og nyder det som en kappestrid med en god ven. — Alligevel bryder vi ud i jubelraab, da vi ser fire skispor — som det siden viser sig vore venner har lavet for at lette vejen for os, og nu gaar det rask videre. Pludselig stopper vi. Som ved et trylleslag aabner sig foran os en brat afgrund, en sort dal midt i alt dette hvide — og dybt, dybt nede glimter en mørkegrøn elv. Vi ser ned i Sunndalen. Pigerne staar helt stille og gisper efter vejret — naar det virker saadan paa

Storsadelen

Helge Foss

dem — hvordan virker det saa ikke paa en dansk! — Vi krydser og skrider nedad fjeldsiden, til vi naar sæteren, der hænger paa en afsats, og faar en straalende modtagelse. «Den sidste rest af dansk er nok blæst ud af dig i dag» ler de.

Klimaks paa paaskeferien er selve paaskeaften. Vi befinder os da efter en uges vandringer i en af turistforeningens smukke, gamle tømmerhytter. Værten kommer ind i sin røde, sølvknappede vest og tænder lysene, ilden knitrer i pejsen, og værtinden og pigerne i smukke nationaldragter byder paa kaffe og hjemmebagte kager i mængder. Det er i det hele taget utroligt, hvordan de kan beværte saa mange gæster hver dag med saa glimrende kost, naar man tænker paa, at hver ting skal køres op paa slæde med en lille nordbølge! Stuen med sine tømmer vægge, rosenmalede gamle bondebøbler, lugten af kirkebrænde, de levende lys — alt er med til at skabe en uforglemmelig stemning, og aftenen gaar med leg, sang, guitar-spil, muntre historier — hver bidrager til aftenen, så godt man kan, og bagefter gaar dansen lystigt i renskindssko eller sokker, og gutten i skidragten svinger gladelig pigen i den fine nationaldragt, og at nogen har maattet skifte den vaade skjorte med en pyjamasjakke, spiller ingen rolle. Humøret er saa højt som paa noget højfjellshotel, hvor champagnen flyder, selv om der her flyder klart fjellvand og mælk. Og sportsaanden viser sig ogsaa tydeligt i den energi, hvormed der danses gamle bygdedanse paa tæer, der for manges vedkommende har gaaet flere hundrede kilometer i dagene forud!

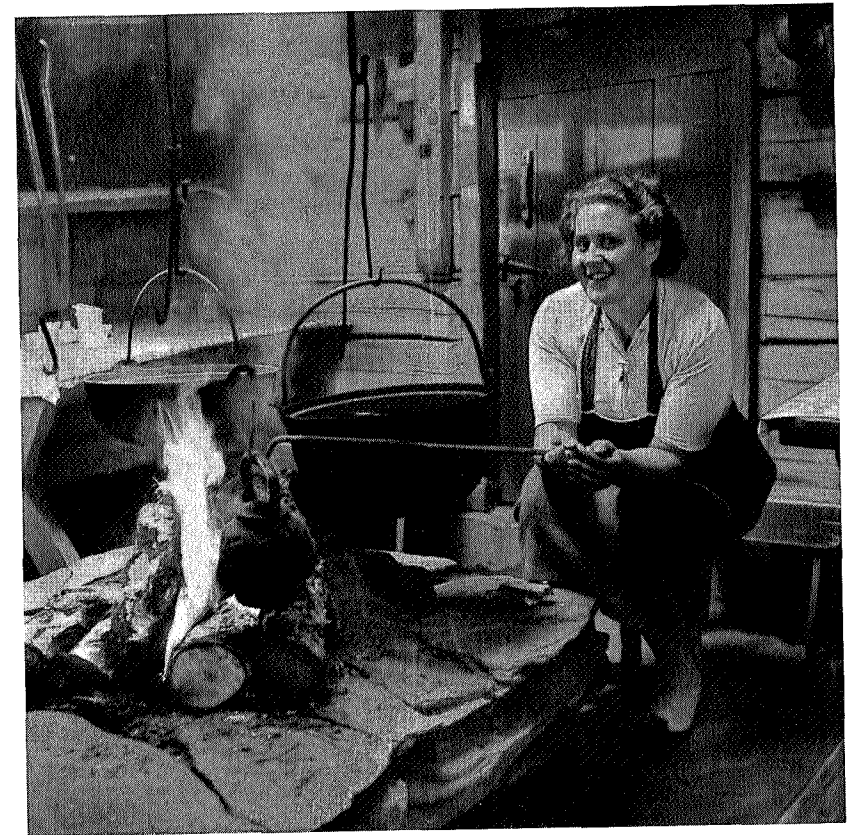
Paaskemorgen staar værten i døren og ønsker «God paaske», og byder æg af den hundrede aar gamle træskaal. — Og dermed er eventyret slut for min del.

Bortset fra, at det paa hjemturen lykkedes at brække den ene ski, saa jeg maa gaa tre timer på én ski. Men nu er der ingen, der kommer med daarlige vittigheder mere om danskere og skiløb — og jeg sender en venlig tanke til de fem timers afpudsning paa Tom Murstads berømte skiskole, hvor instruktionen netop indbefattede øvelser paa én ski.

Der var øjeblikke, hvor jeg tænkte: hvis jeg slipper godt gennem denne tur, saa skal det være slut med at lege nordmand! — Netop

nu sidder jeg med kortet foran mig og lægger planer for næste aars tur — skal det være Jotunheimen? Eller Hardangerviddene? Eller Trollheimen igen? — Det eneste, jeg ved med absolut sikkerhed, er, at næste aar starter jeg med samme jubel op mod fjeldene, mod sneen, mod strabadserne og det herlige frie og spændende vandringliv.

Imens maa de trofaste ski nøjes med en hædersplads paa væggen i entreen.

Johanna Solem i setra på Storerikvollen

Henry Strand